

บทที่ 3

สิทธิในการทำแท้งของหญิงตั้งครรภ์ที่ทารกในครรภ์มีปัญหาสุขภาพ หรือความพิการตามกฎหมายประเทศฝรั่งเศส ประเทศเยอรมันและ ประเทศอังกฤษ

การศึกษาสิทธิในการทำแท้งของหญิงตั้งครรภ์ที่ทารกในครรภ์มีปัญหาสุขภาพหรือความพิการครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกศึกษาสิทธิในการทำแท้งของหญิงตั้งครรภ์ที่ทารกในครรภ์มีปัญหาสุขภาพ หรือความพิการตามกฎหมายประเทศฝรั่งเศส ประเทศเยอรมัน และประเทศอังกฤษ เหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกศึกษากฎหมายเกี่ยวกับการทำแท้งของหญิงตั้งครรภ์ที่ทารกในครรภ์มีปัญหาสุขภาพหรือความพิการของประเทศดังกล่าว เนื่องจากประเทศฝรั่งเศส ประเทศเยอรมันเป็นประเทศต้นแบบของกฎหมายระบบชีวิลลอว์ ส่วนประเทศอังกฤษเป็นประเทศต้นแบบของกฎหมายระบบคอมมอนลอว์ และทั้งสามประเทศดังกล่าวต่างมีอิทธิพลต่อการบัญญัติกฎหมายและการวินิจฉัยความผิดอาญาว่าด้วยการทำแท้งของประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 301 ถึงมาตรา 305 ของประเทศไทย นอกจากนี้ในวัฒนธรรมตะวันตกจะให้ความสำคัญกับสิทธิส่วนบุคคล โดยเฉพาะสิทธิในชีวิตและร่างกาย จึงถือว่าผู้หญิงมีสิทธิเหนือร่างกายของตนเองที่จะให้ทารกที่มีปัญหาสุขภาพหรือความพิการอยู่ในร่างกายตนเองต่อไปหรือไม่ ซึ่งสิทธิในการทำแท้งจึงเป็นสิทธิของผู้หญิงที่จะตัดสินใจเป็นอันดับแรก ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงเลือกเปรียบเทียบกับกฎหมายของยุโรป ได้แก่ ประเทศฝรั่งเศส ประเทศเยอรมัน และประเทศอังกฤษ

1.กฎหมายเกี่ยวกับการทำแท้งของหญิงตั้งครรภ์ที่ทารกในครรภ์มีปัญหาสุขภาพหรือความพิการของประเทศฝรั่งเศส

ประเทศฝรั่งเศสเป็นประเทศที่ก้าวหน้าในเรื่องสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค เป็นประเทศที่ใช้กฎหมายระบบชีวิลลอว์ และพลเมืองส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ ซึ่งศาสนาคริสต์มองว่าการทำแท้งเป็นการฆ่ามนุษย์ จึงเป็นบาป แต่กฎหมายทำแท้งของประเทศฝรั่งเศสยังอนุญาตให้หญิงตั้งครรภ์ที่ทารกในครรภ์มีปัญหาสุขภาพหรือความพิการทำแท้งได้¹⁸¹จึงแสดงให้เห็นว่ารัฐ

¹⁸¹ เมธิกาจันต์ ช้างหัวหน้า. “ความชอบธรรมในการทำแท้ง กรณีชีวิตในครรภ์มารดาไม่สมบูรณ์” *คุลพาท* หน้า 161

ให้ความสำคัญกับสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของหญิงตั้งครรภ์มาก่อนเรื่องอื่น ปัจจุบันระบบประกันสุขภาพของฝรั่งเศสครอบคลุมค่าใช้จ่ายทั้งหมดของการทำแท้ง จึงเป็นการแสดงให้เห็นว่า รัฐมีความมุ่งมั่นที่จะช่วยให้หญิงตั้งครรภ์ทุกคนที่มีความประสงค์จะทำแท้ง สามารถเข้าถึงบริการทำแท้งได้¹⁸² ผู้หญิงในฝรั่งเศสมองว่าการทำแท้งเป็นเครื่องมือในการต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิและเสรีภาพในการใช้ร่างกายของตนเอง¹⁸³

กฎหมายทำแท้งของประเทศฝรั่งเศส (The Veil Law 1975) ลงวันที่ 17 มกราคม 1975¹⁸⁴ มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการทำแท้งดังนี้¹⁸⁵

หมวด 1 หลักการทั่วไป

มาตรา L2212-1 หญิงตั้งครรภ์ที่อยู่ในสถานะสภาวะที่สิ้นหวัง สามารถร้องขอให้แพทย์ทำการยุติการตั้งครรภ์ให้ได้ โดยอายุครรภ์ในขณะที่ร้องขอต้องไม่เกินสิบสองสัปดาห์

มาตรา L2212-2 การยุติการตั้งครรภ์ต้องกระทำโดยแพทย์ สถานที่ทำการยุติการตั้งครรภ์ ต้องเป็นสถานที่ของรัฐหรือของสถานที่ของเอกชนที่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐ

มาตรา L2212-3 แพทย์ที่หญิงตั้งครรภ์ร้องขอให้ทำการยุติการตั้งครรภ์ จะต้องอธิบายให้หญิงตั้งครรภ์ทราบถึงอายุครรภ์ที่สามารถทำการยุติการตั้งครรภ์ได้ สถานที่ทำการยุติการตั้งครรภ์ วิธีการยุติการตั้งครรภ์และผลข้างเคียงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการทำการยุติการตั้งครรภ์ให้แก่หญิงตั้งครรภ์ที่ร้องขอให้ทำการยุติการตั้งครรภ์นั้นทราบ

มาตรา L2212-4 หญิงตั้งครรภ์ที่ร้องขอให้ทำการยุติการตั้งครรภ์รวมทั้งผู้เยาว์ จะต้องผ่านการรับคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผนครอบครัวก่อนและหลังทำการยุติการตั้งครรภ์

¹⁸² Center for Reproductive Rights. *ICPD ด้านสิทธิมนุษยชน 20 ปีแห่งความก้าวหน้าด้านสิทธิอนามัยการเจริญพันธุ์ผ่านหน่วยงานควบคุมกำกับการปฏิบัติตามสนธิสัญญาแห่งสหประชาชาติและการปฏิรูปกฎหมาย*. หน้า 21

¹⁸³ อรสม สุทธิสาธา. *ชีวิตจริงในมุมมืดของหญิงไทย สนิมดอกไม้*. หน้า 21

¹⁸⁴ ปาริชาติ พันธุ์พานิช. *เหตุทำแท้งได้โดยชอบด้วยกฎหมาย*. วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2542 หน้า 97-98

¹⁸⁵ *The Veil Law 1975*. Retrieved January 9, 2015 from : <https://www.womenonwaves.org/en/page/4775/abortion-law-france>

มาตรา L2212-5 ภายหลังจากที่หญิงตั้งครรภ์ที่ร้องขอให้ทำการยุติการตั้งครรภ์ได้ผ่านการรับคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผนครอบครัวแล้ว จะต้องทำการยืนยันความประสงค์การยุติการตั้งครรภ์ต่อแพทย์เป็นหนังสือ

มาตรา L2212-7 หญิงตั้งครรภ์ที่เป็นผู้เยาว์ที่ร้องขอให้ทำการยุติการตั้งครรภ์ จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองโดยชอบธรรมและจะต้องนำใบยินยอมของผู้ปกครองมาแสดงต่อแพทย์ที่หญิงตั้งครรภ์ที่เป็นผู้เยาว์ร้องขอให้ทำการยุติการตั้งครรภ์

มาตรา L2212-8 แพทย์ที่หญิงตั้งครรภ์ร้องขอให้ทำการยุติการตั้งครรภ์อาจปฏิเสธคำร้องขอนั้นได้ ถ้าปฏิเสธต้องรีบแจ้งให้หญิงตั้งครรภ์ทราบ

หมวด 3 การสิ้นสุดของการตั้งครรภ์เนื่องจากเหตุผลทางการแพทย์

มาตรา L2213-1 หญิงตั้งครรภ์สามารถร้องขอให้แพทย์ยุติการตั้งครรภ์ได้ เมื่อแพทย์สองคนลงความเห็นว่าถ้าปล่อยให้หญิงตั้งครรภ์นั้นตั้งครรภ์ต่อไปจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์ หรือทารกในครรภ์มีความผิดปกติหรือมีปัญหาสุขภาพที่ไม่สามารถรักษาให้หายได้

ผู้ที่พิจารณาคำร้องการยุติการตั้งครรภ์ของหญิงตั้งครรภ์ตามวรรคแรก มีจำนวนอย่างน้อยสี่คน ได้แก่ สูตินรีแพทย์ ผู้เชี่ยวชาญความผิดปกติของทารกในครรภ์ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา แต่ในกรณีที่จะต้องทำการยุติการตั้งครรภ์ให้แก่หญิงตั้งครรภ์อย่างเร่งด่วน ผู้ที่พิจารณาคำร้องการยุติการตั้งครรภ์ของหญิงตั้งครรภ์ตามวรรคแรกน้อยกว่าสี่คนก็ได้

จากบทบัญญัติกฎหมายทำแท้งของประเทศฝรั่งเศสดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่ากฎหมายทำแท้งของประเทศฝรั่งเศส ได้บัญญัติข้อยกเว้นความรับผิดชอบของการทำแท้งไว้ 2 กรณีดังนี้

1.กรณีทั่วไป

กรณีทั่วไปเป็นกรณีที่หญิงตั้งครรภ์ที่มีความประสงค์จะทำแท้งด้วยเหตุผลใดๆก็ตาม โดยหญิงตั้งครรภ์ต้องมีอายุครรภ์ไม่เกินสิบสองสัปดาห์ ได้ผ่านการรับคำปรึกษาจากแพทย์ผู้ที่จะกระทำแท้งถึงวิธีการทำแท้งและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการทำแท้ง เมื่อหญิงตั้งครรภ์ตัดสินใจทำแท้งแล้ว จะต้องผ่านการรับคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผนครอบครัวก่อนและหลังการทำแท้ง ซึ่งผู้กระทำแท้งต้องเป็นแพทย์และกระทำในสถานพยาบาลของรัฐ

2.กรณีทางการแพทย์

กรณีทางการแพทย์เป็นกรณีที่การตั้งครรภ์นั้นจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพกายหรือสุขภาพจิตของหญิงตั้งครรภ์ หรือทารกในครรภ์มีปัญหาสุขภาพหรือความพิการ โดยหญิงตั้งครรภ์ที่มีความประสงค์จะทำแท้งจะต้องร้องขอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาคำร้องขอการทำแท้งของหญิงตั้งครรภ์ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีทั้งหมดอย่างน้อยสี่คน ได้แก่ สูตินรีแพทย์ ผู้เชี่ยวชาญความผิดปกติของทารกในครรภ์ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา แต่ในกรณีที่จะต้องทำแท้งให้แก่หญิง

ตั้งครรถ์อย่างเร่งด่วน ผู้ที่พิจารณาคำร้องการทำแท้งของหญิงตั้งครรถ์อาจมีจำนวนน้อยกว่าสี่คนก็ได้ ซึ่งผู้กระทำแท้งต้องเป็นแพทย์และกระทำในสถานพยาบาลของรัฐ

2. กฎหมายเกี่ยวกับการทำแท้งของหญิงตั้งครรถ์ที่ทารกในครรภ์มีปัญหาสุขภาพหรือความพิการของประเทศเยอรมัน

ประเทศเยอรมันเดิมแบ่งออกเป็น 2 ประเทศ คือประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยเยอรมัน (เยอรมันตะวันตก) และประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน (เยอรมันตะวันออก)

1. ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยเยอรมัน (เยอรมันตะวันตก)

ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยเยอรมัน (เยอรมันตะวันตก) ได้บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการทำแท้ง ซึ่งหญิงตั้งครรถ์ที่มีความประสงค์จะทำแท้ง โดยหญิงตั้งครรถ์ต้องร้องขอคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยแพทย์ นักสังคมสงเคราะห์ และผู้แทนองค์กรสตรี เมื่อได้รับการอนุญาตแล้วหญิงตั้งครรถ์จึงจะทำแท้งได้ โดยผู้ที่ทำแท้งจะต้องเป็นแพทย์¹⁸⁶

ข้อยกเว้น ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการทำแท้งของกฎหมายประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยเยอรมัน (เยอรมันตะวันตก) ซึ่งหญิงตั้งครรถ์สามารถทำแท้งได้โดยชอบด้วยกฎหมาย มีดังนี้¹⁸⁷

1. หญิงตั้งครรถ์มีอายุครรภ์ไม่เกินสิบสองสัปดาห์
2. หญิงตั้งครรถ์อายุสี่สิบปีขึ้นไป อาจทำให้เกิดอันตรายขณะคลอดและส่งผลให้ทารกในครรภ์มีความพิการทางด้านสติปัญญาเนื่องจากหญิงตั้งครรถ์อายุมาก
3. หญิงอายุสิบหกปีหรือน้อยกว่า ซึ่งเป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะยังไม่เพียงพอสำหรับการเลี้ยงดูทารกที่จะคลอดออกมา
4. หญิงตั้งครรถ์ที่มีบุตรจำนวนมากและขณะตั้งครรถ์ บุตรคนเล็กยังมีอายุน้อย จึงเป็นภาระแก่หญิงตั้งครรถ์ในการเลี้ยงดูทารกที่จะเกิดมาอีก
5. หญิงตั้งครรถ์มีบุตรมากกว่าห้าคนแล้ว

¹⁸⁷ เพียงจิต ดันดิจรัสวโรคม. สิทธิเสรีภาพในการทำแท้งของหญิง. วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2551 หน้า 87

6.การตั้งครุฑที่เกิดจากการกระทำผิดทางอาญา ได้แก่ การถูกล่อลวง การถูกข่มขืน เป็นต้น

2.ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน (เยอรมันตะวันออก)

ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน (เยอรมันตะวันออก) มองตามทฤษฎีสั่งกมนิยมนว่าการทำแท้งเป็นสิทธิของหญิงตั้งครุฑ จึงได้บัญญัติข้อยกเว้นความรับผิดชอบเกี่ยวกับการทำแท้ง ซึ่งหญิงตั้งครุฑสามารถทำแท้งได้ตามคำร้องขอในกรณีดังต่อไปนี้¹⁸⁸

- 1.หญิงตั้งครุฑมีอายุครรภ์ไม่เกินสิบสองสัปดาห์
- 2.การทำแท้งกระทำโดยแพทย์
- 3.กระทำเนื่องจากสุขภาพของหญิงตั้งครุฑ

ต่อมาในปี ค.ศ. 1990 ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยเยอรมัน (เยอรมันตะวันตก) และประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน (เยอรมันตะวันออก) ได้รวมกันเป็นประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีเป็นประเทศที่ใช้กฎหมายระบบซีวิลลอว์ (Civil law) และพลเมืองส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ ซึ่งในทฤษฎีของศาสนาคริสต์มองว่าการทำแท้งเป็นการฆ่ามนุษย์ จึงเป็นบาป การฆ่ามนุษย์หรือทำลายชีวิตทารกในครรภ์มารดา ถือว่าเป็นความผิดฐานทำให้แท้งลูกตามประมวลกฎหมายอาญาของประเทศเยอรมนี(German Criminal Code 1998) มาตรา 218 และ มาตรา 219 บัญญัติไว้ดังนี้¹⁸⁹

มาตรา 218 การทำแท้ง

- (1) ผู้ใดทำแท้งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือต้องระวางโทษปรับ
- (2) ในกรณีร้ายแรงอย่างยิ่ง ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี ในกรณีร้ายแรงเป็นพิเศษโดยเฉพาะ กรณีที่ผู้กระทำ
  - 1.กระทำโดยหญิงตั้งครุฑนั้น ไม่ยินยอม หรือ
  - 2.กระทำโดยประมาทเลินเล่อ เป็นเหตุให้หญิงตั้งครุฑนั้น ได้รับอันตรายถึงแก่ชีวิต หรือได้รับอันตรายสาหัส
- (3) หญิงตั้งครุฑใดทำให้ตนเองแท้งลูก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือต้องระวางโทษปรับ

¹⁸⁸ “เรื่องเดียวกัน”

¹⁸⁹ German Criminal Code 1998 . Retrieved January 9, 2015 from : https://ec.europa.eu/anti-trafficking/sites/antitrafficking/files/criminal_code_germany_en_1.pdf

(4) หญิงตั้งครรภ์ใดพยายามทำให้ตนเองแท้งลูกหญิงตั้งครรภ์นั้นไม่มีความผิด ไม่ต้องระวางโทษ

มาตรา 218 a ซ้อยกเว้นความรับผิดสำหรับการทำแท้ง

(1) การกระทำตามมาตรา 218 จะไม่มีความผิด ถ้า

1. หญิงตั้งครรภ์ที่มีความประสงค์จะทำแท้งนั้น ได้แสดงใบรับรองแพทย์ว่าได้ผ่านการรับคำปรึกษาจากแพทย์แล้วอย่างน้อยสามวันก่อนการทำแท้ง และ

2. ผู้กระทำเป็นแพทย์ และ

3. กระทำในขณะที่หญิงตั้งครรภ์อายุครรภ์ไม่เกินสิบสองสัปดาห์

(2) การทำแท้งโดยแพทย์ และหญิงตั้งครรภ์นั้นยินยอม เนื่องจากพิจารณาแล้วเห็นว่าการตั้งครรภ์นั้นถ้าปล่อยให้ดำเนินต่อไปจะทำให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตของหญิงตั้งครรภ์ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

(3) การทำแท้งโดยแพทย์ และหญิงตั้งครรภ์นั้นยินยอม เนื่องจากหญิงตั้งครรภ์ตามความผิดอาญาที่บัญญัติไว้ในมาตรา 176 มาตรา 177 มาตรา 178 และมาตรา 179

(4) การทำแท้งในกรณีที่หญิงตั้งครรภ์อยู่ในภาวะที่มีความทุกข์อย่างแสนสาหัส ได้ผ่านการรับคำปรึกษาจากแพทย์ ตามมาตรา 219 แล้วและทำแท้งในขณะที่อายุครรภ์ไม่เกินยี่สิบสองสัปดาห์ ภายหลังจากที่ร้องขอต่อศาลและศาลมีคำพิพากษาให้ทำแท้งได้ หญิงตั้งครรภ์ไม่ต้องรับผิดตามมาตรา 218

มาตรา 218 b การทำแท้งที่ไม่ผ่านการรับคำปรึกษาและไม่มีใบรับรองจากแพทย์

(1) การกระทำตามมาตรา 218a (2) หรือ (3) โดยไม่ผ่านการรับคำปรึกษาจากแพทย์ และไม่มีใบรับรองแพทย์เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งการทำแท้งไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของมาตรา 218a

(2) หรือ (3) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือต้องระวางโทษปรับ กรณีที่แพทย์ผู้ทำแท้งจงใจทำแท้งโดยไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของมาตรา 218a (2) หรือ (3) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือต้องระวางโทษปรับ

(2) ห้ามแพทย์ที่กระทำความผิดตาม (1) มาตรา 219a หรือ มาตรา 219b หรือเป็นผู้ที่ศาลพิพากษาว่ามีความผิด เป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่หญิงตั้งครรภ์ และรับรองการทำแท้งตามเงื่อนไขของมาตรา 218a (2) หรือ (3)

มาตรา 218c ความรับผิดในหน้าที่ของแพทย์ผู้ทำแท้ง

(1) ผู้ใดทำแท้ง

1. โดยไม่เปิดโอกาสให้หญิงตั้งครรภ์อธิบายถึงสาเหตุที่ต้องการทำแท้ง

2. โดยไม่อธิบายถึงขั้นตอนการทำแท้ง ผลกระทบและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นต่อร่างกายและจิตใจของหญิงตั้งครรภ์ภายหลังการทำแท้งให้หญิงตั้งครรภ์ทราบ

3. ในกรณีทำแท้งตามมาตรา 218a (1) และ (3) โดยไม่ตรวจสอบว่าหญิงนั้นตั้งครรภ์จริง หรือ

4. โดยไม่เป็นไปตามมาตรา 218a (1) ตามมาตรา 219 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือระวางโทษปรับ

มาตรา 219 การให้คำปรึกษาแก่หญิงตั้งครรภ์ที่อยู่ในภาวะวิกฤตหรือภาวะที่มีความคับข้องใจ

(1) การให้คำปรึกษาแก่หญิงตั้งครรภ์ที่มีความประสงค์จะทำแท้ง ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องแนะนำให้หญิงตั้งครรภ์ ตั้งครรภ์ต่อไปโดยคำนึงถึงสิทธิของทารกในครรภ์ แต่หญิงตั้งครรภ์ก็สามารถทำแท้งได้กรณีที่หญิงตั้งครรภ์พิจารณาแล้วว่า การตั้งครรรภ์ต่อไปจะทำให้เกิดภาวะและเกิดความคับข้องใจแก่หญิงตั้งครรภ์เป็นอย่างมาก

(2) ผู้ให้คำปรึกษาต้องไม่ใช่แพทย์ที่เป็นผู้ที่จะทำแท้งให้แก่หญิงตั้งครรภ์ หลังจากให้คำปรึกษาแก่หญิงตั้งครรภ์ที่มีความประสงค์จะทำแท้งแล้ว ผู้ให้ปรึกษาจะต้องออกไปรับรองแพทย์เพื่อแสดงว่าหญิงตั้งครรภ์ได้ผ่านการรับคำปรึกษาจากแพทย์แล้ว โดยใบรับรองแพทย์จะต้องระบุสถานที่และวันที่ที่ให้คำปรึกษา

มาตรา 219a การโฆษณาการทำแท้ง

(1) ผู้ใดต่อทำการโฆษณา ตามมาตรา 11 (3) ผ่านสื่อต่างๆ ในประเด็นดังต่อไปนี้

1. การให้บริการการทำแท้ง หรือ

2. วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำแท้ง ขั้นตอน วิธีการทำแท้ง ความรู้ ความเชี่ยวชาญของผู้ทำแท้งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับ

(2) ข้อความตาม (1) ไม่ใช้บังคับ กรณีเป็นการ โฆษณาของหน่วยงานของรัฐถึงสถานที่ทำแท้งที่อยู่ภายใต้เงื่อนไขมาตรา 218a (1) และ (3)

(3) ข้อความตาม (1) วรรค 2 ไม่ใช้บังคับในกรณีที่เป็น การ โฆษณาเพื่อการค้าของผู้ที่ได้รับอนุญาตแล้ว หรือเป็นการ โฆษณาในวารสารทางการแพทย์ หรือวารสารเภสัชกรรม

มาตรา 219b การเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการทำแท้ง

(1) ผู้ใดจงใจเผยแพร่ข่าวสารเพื่อส่งเสริมให้มีการทำแท้งตามมาตรา 218 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือระวางโทษปรับ

(2) ผู้ใดร่วมการกระทำแท้ง ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษตาม (1)

จากบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการทำแท้งของประเทศเยอรมนีดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่ากฎหมายเยอรมนีได้กำหนดเหตุยกเว้นความรับผิดชอบสำหรับความผิดฐานทำแท้งไว้ 3 กรณีดังนี้

1.กรณีทั่วไป

กรณีทั่วไปเป็นกรณีที่หญิงตั้งครรภ์มีความประสงค์จะทำแท้งด้วยเหตุผลใดๆก็ตาม โดยหญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุครรภ์ไม่เกินสิบสองสัปดาห์ ต้องผ่านการรับคำปรึกษาจากแพทย์ผู้ที่ไม่ใช่ผู้กระทำแท้งก่อนวันทำแท้งอย่างน้อยสามวัน และต้องมีใบรับรองแพทย์ว่าได้ผ่านการรับคำปรึกษาจากแพทย์แล้วมายืนยันต่อแพทย์ผู้ที่จะทำแท้ง ผู้กระทำแท้งต้องเป็นแพทย์

2.กรณีทางการแพทย์

กรณีทางการแพทย์เป็นกรณีที่การตั้งครรภ์ครั้งนี้ส่งผลต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตของหญิงตั้งครรภ์ โดยหญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุครรภ์ไม่เกินสิบสองสัปดาห์ ต้องผ่านการรับคำปรึกษาจากแพทย์ผู้ที่ไม่ใช่ผู้กระทำแท้งก่อนวันทำแท้งอย่างน้อยสามวัน และต้องมีใบรับรองแพทย์ว่าได้ผ่านการรับคำปรึกษาจากแพทย์แล้วมายืนยันต่อแพทย์ผู้ที่จะทำแท้ง ผู้กระทำแท้งต้องเป็นแพทย์

3.กรณีทางกฎหมาย

3.1 เป็นกรณีที่การตั้งครรภ์เกิดขึ้นเนื่องจากการกระทำความผิดอาญา ได้แก่ การถูกล่วงละเมิด ประทุษร้าย ข่มขืนกระทำชำเรา โดยหญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุครรภ์ไม่เกินสิบสองสัปดาห์ ต้องผ่านการรับคำปรึกษาจากแพทย์ผู้ที่ไม่ใช่ผู้กระทำแท้งก่อนวันทำแท้งอย่างน้อยสามวัน และต้องมีใบรับรองแพทย์ว่าได้ผ่านการรับคำปรึกษาจากแพทย์แล้วมายืนยันต่อแพทย์ผู้ที่จะทำแท้ง ผู้กระทำแท้งต้องเป็นแพทย์

3.2 เป็นกรณีที่หญิงตั้งครรภ์อยู่ในภาวะที่มีความทุกข์อย่างแสนสาหัส โดยหญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุครรภ์ไม่เกินสิบสองสัปดาห์ ต้องผ่านการรับคำปรึกษาจากแพทย์ผู้ที่ไม่ใช่ผู้กระทำแท้งก่อนวันทำแท้งอย่างน้อยสามวัน และต้องมีใบรับรองแพทย์ว่าได้ผ่านการรับคำปรึกษาจากแพทย์แล้วมายืนยันต่อแพทย์ผู้ที่จะทำแท้ง ผู้กระทำแท้งต้องเป็นแพทย์ และต้องร้องขอต่อศาล เมื่อศาลมีคำพิพากษาให้ทำแท้งได้ หญิงตั้งครรภ์จึงสามารถทำแท้งได้

3.กฎหมายเกี่ยวกับการทำแท้งของหญิงตั้งครรภ์ที่ทารกในครรภ์มีปัญหาสุขภาพหรือความพิการของประเทศอังกฤษ

ประเทศอังกฤษเป็นประเทศที่ใช้กฎหมายระบบคอมมอนลอว์(common law) ตามระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ดั้งเดิมถือว่าการทำแท้งเป็นความผิดอาญา โดยเฉพาะการทำแท้งในช่วงเมื่ออายุครรภ์ได้ 16-17 สัปดาห์ ซึ่งเป็นช่วงที่ทารกในครรภ์ดิ้นได้แล้ว (Quickening) ถือว่า

เป็นความผิดร้ายแรง ต้องได้รับโทษประหารชีวิต¹⁹⁰ ต่อมาเมื่อศาสนาคริสต์เข้ามามีอิทธิพล ถือว่าความผิดฐานทำแท้งจะเริ่มตั้งแต่ 40 วัน นับตั้งแต่ปฏิสนธิเป็นเกณฑ์¹⁹¹ และพลเมืองส่วนใหญ่ของประเทศอังกฤษนับถือศาสนาคริสต์ ซึ่งในทศวรรษของศาสนาคริสต์มองว่าการทำแท้งเป็นการฆ่ามนุษย์ จึงเป็นบาป นอกจากนี้การทำแท้งในช่วงที่ทารกในครรภ์คืบได้แล้ว ซึ่งเป็นช่วงที่มีวิญญาณมาจุติในตัวทารกแล้ว ถ้าทารกนั้นถูกทำลายก่อนเกิด ทำให้ทารกนั้นไม่มีโอกาสเข้าพิธีรับเป็นคริสเตียน จะทำให้วิญญาณของทารกนั้น ไม่ได้ไปสวรรค์

ต่อมาในสมัยพระเจ้าจอร์จที่ 3 ได้มีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดต่อบุคคล (The Offence against the Person Act 1861) ซึ่งเป็นกฎหมายทำแท้งของประเทศอังกฤษที่บัญญัติให้หญิงที่ทำแท้ง หรือผู้ที่ทำให้หญิงอื่นแท้งลูกโดยใช้ยาพิษ สิ่งที่เป็นพิษ หรือใช้วัตถุใดๆ โดยมีเจตนาจะให้หญิงนั้นแท้งลูก หญิงนั้นและผู้ที่ทำให้หญิงนั้นแท้งลูกต้องรับผิดตามกฎหมาย และถือเอาการพยายามทำแท้งเป็นความผิดขั้นสำเร็จด้วย¹⁹² พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดต่อบุคคล (The Offence against the Person Act 1861) มีบทบัญญัติความผิดฐานทำแท้งในมาตรา 58 และมาตรา 59 ดังนี้¹⁹³

มาตรา 58 หญิงตั้งครรภ์ใดที่มีเจตนาทำให้ตนเองแท้งลูก โดยใช้ยาพิษ สารที่เป็นอันตราย หรือเครื่องมือใดๆ ถือว่าเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย หรือผู้ใดมีเจตนาทำให้หญิงตั้งครรภ์แท้งลูกโดยใช้ยาพิษ สารที่เป็นอันตราย หรือเครื่องมือใดๆ ถือว่าเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต

มาตรา 59 ผู้ใดจัดหายาพิษ สารที่เป็นอันตราย หรือเครื่องมือใดๆ โดยผู้รู้ว่ายายาพิษ สารที่เป็นอันตราย หรือเครื่องมือใดๆ นั้นนำไปใช้ในการทำให้หญิงนั้นแท้งลูก ซึ่งหญิงนั้นอาจจะตั้งครรภ์หรือไม่ตั้งครรภ์ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกห้าปี

ในปี ค.ศ.1939 ได้เกิดคดี Rex V. Sourné ซึ่งเป็นคดีที่สูตินรีแพทย์ชาวอังกฤษ ชื่อ Aleek William Bourne ถูกฟ้องคดีอาญา ข้อหาทำแท้งหญิงอายุต่ำกว่า 15 ปี เนื่องจากนายแพทย์เบิร์นได้ทำแท้งให้หญิงอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ถูกข่มขืนจนตั้งครรภ์ จำเลยได้ต่อสู้และอ้างพยานผู้เชี่ยวชาญทางด้านจิตวิทยาการแพทย์มาให้ความเห็นที่เห็นว่า ถ้าปล่อยให้หญิงนั้นตั้งครรภ์ต่อไป

¹⁹⁰ วิฑูรย์ อึ้งประพันธ์. *กฎหมายทำแท้ง ข้อโต้แย้งที่ยังไม่ยุติ*. กรุงเทพมหานคร: เจนเดอร์เพลส 2537 หน้า 113

¹⁹¹ Horden, A. *Legal Abortion: The English Experience*. New York: Pergamon 1971 p.12

¹⁹² Earl of Halsbury et al. "The Law of England, Criminal Law". In *The Offence against the Person Act 1861*, S.58. 3rd ed. London : Butterworth, 1955 p.168

¹⁹³ *Offences Against the Person Act, 1861*. Retrieved January 9, 2015 from : <http://garda.blackhallpublishing.com/2013-05-31-05-54-16/subject-index/101-abortion/1000-offences-against-the-person-act-1861.html>

จนกระทั่งคลอดบุตร จะทำให้หญิงนั้นได้รับความกระทบกระเทือนต่อจิตใจอย่างร้ายแรง ต่อมาศาลสูงและคณะลูกขุนได้ตัดสินว่าจำเลยไม่มีความผิดตามฟ้องจึงยกฟ้อง¹⁹⁴ จากคำพิพากษาของศาลสูงและคณะลูกขุนดังกล่าวจึงเป็นที่มาของกฎหมายทำแท้งของประเทศอังกฤษ ที่ยกเว้นความรับผิดชอบในกรณีที่ทำแท้งเพื่อรักษาชีวิตของมารดา¹⁹⁵

นอกจากนี้กฎหมายทำแท้งของประเทศอังกฤษยังอนุญาตให้หญิงตั้งครรภ์ที่ทารกในครรภ์มีปัญหาสุขภาพหรือความพิการทำแท้งได้¹⁹⁶ เนื่องจากรัฐมีวัตถุประสงค์ เพื่อลดอัตราการเกิดของเด็กนอกกฎหมาย (Illegitimate Birth) เพื่อลดอัตราการเกิดของเด็กที่บิดามารดาไม่พึงประสงค์ (Unwanted Child) เพื่อลดอัตราการตายและอัตราพิการ (Mortality and morbidity rate) จากการทำแท้งของหมอเถื่อน เพื่อจำกัดหมอเถื่อนและเพื่อลดอัตราการเกิดของประชากร เนื่องจากกฎหมายของประเทศอังกฤษถือว่าทารกในครรภ์ไม่ใช่บุคคลตามกฎหมาย¹⁹⁷ และรัฐมีวัตถุประสงค์ เพื่อลดอัตราการเกิดของเด็กนอกกฎหมาย (Illegitimate Birth) เพื่อลดอัตราการเกิดของเด็กที่บิดามารดาไม่พึงประสงค์ (Unwanted Child) เพื่อลดอัตราการตายและอัตราพิการ (Mortality and morbidity rate) จากการทำแท้งของหมอเถื่อน เพื่อจำกัดหมอเถื่อนและเพื่อลดอัตราการเกิดของประชากร รัฐจึงได้แก้ไขกฎหมายทำแท้ง ในปี ค.ศ.1967¹⁹⁸ โดยบัญญัติกฎหมายทำแท้งของประเทศอังกฤษ (Abortion Act 1967) ขึ้น และบังคับใช้เมื่อวันที่ 27 เมษายน ค.ศ.1968 กฎหมายทำแท้งของประเทศอังกฤษ (Abortion Act 1967) ได้บัญญัติการยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์ไว้ในมาตรา 1 ดังนี้¹⁹⁹

มาตรา 1 การยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์

(1) ภายใต้อำนาจของบทบัญญัติแห่งมาตรานี้ การทำแท้งให้กับหญิงตั้งครรภ์ ถ้าผู้ที่กระทำเป็นแพทย์ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรม และกระทำภายใต้เงื่อนไขต่อไปนี้ ผู้กระทำไม่มีความผิด โดยมีแพทย์ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรมสองคนลงความเห็นว่าเป็น

¹⁹⁴ เพียงจิต ตันดิจรัสว โรดม. สิทธิเสรีภาพในการทำแท้งของหญิง. หน้า 20

¹⁹⁵ “เรื่องเดียวกัน”

¹⁹⁶ เมธิกาญจน์ ช้างหัวหน้า. “ความชอบธรรมในการทำแท้ง กรณีชีวิตในครรภ์มารดาไม่สมบูรณ์” *คุณภาพ* หน้า 161

¹⁹⁷ Williams, G. *Textbook of Criminal Law*. London : Steven & Sons 1983 p.250

¹⁹⁸ สุวัฒน์ จันทรจำนง. *การทำแท้งกับปัญหาทางการแพทย์และสังคม*. หน้า 58

¹⁹⁹ *Abortion Act 1967*. Retrieved January 9, 2015 from : <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1967/87/section/1>

(ก) หญิงนั้นตั้งครรภ์ไม่เกินยี่สิบสี่สัปดาห์ และถ้าปล่อยให้หญิงนั้นตั้งครรภ์ต่อไปมีความเสี่ยงที่จะเกิดอันตรายต่อสุขภาพกาย สุขภาพจิตของหญิงตั้งครรภ์ หรือลูกคนอื่นๆที่อยู่ในครอบครัวของหญิงตั้งครรภ์นั้น หรือ

(ข) การยุติการตั้งครรภ์นั้นจำเป็นต้องกระทำเพื่อป้องกันอันตรายอย่างรุนแรงต่อสุขภาพกายหรือสุขภาพจิตของหญิงตั้งครรภ์ที่ไม่สามารถรักษาให้หายได้ ซึ่งอาจทำให้หญิงตั้งครรภ์เสียชีวิตได้ หรือ

(ค) ถ้าให้การตั้งครรภ์นั้นดำเนินต่อไปจะทำให้มีความเสี่ยงต่อชีวิตของหญิงตั้งครรภ์นั้นมากกว่าการยุติการตั้งครรภ์ หรือ

(ง) มีความเสี่ยงว่าเด็กที่จะเกิดมาก็จะต้องทนทุกข์ทรมานจากความผิดปกติ ความพิการของร่างกายหรือจิตใจ

(2) ถ้าพิจารณาแล้วมีความเห็นว่าถ้าให้หญิงนั้นตั้งครรภ์ต่อไปจะมีความเสี่ยงต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตของหญิงนั้นตามที่บัญญัติไว้ในวรรค (ก) ของอนุมาตรา (1) ซึ่งในมาตรานี้จะต้องคำนึงถึงสภาพความเป็นจริงของหญิงตั้งครรภ์หรือสิ่งที่คาดหมายว่าจะเกิดขึ้นกับหญิงตั้งครรภ์นั้นด้วย

(3) นอกจากที่บัญญัติไว้ในอนุมาตรา (4) ในมาตรานี้ การยุติการตั้งครรภ์จะต้องกระทำในโรงพยาบาลของรัฐที่อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขหรือเลขานุการของรัฐซึ่งอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติการบริการสาธารณสุขแห่งชาติ หรือต้องกระทำในสถานที่ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขหรือเลขานุการของรัฐกำหนดเท่านั้น

(4) อนุมาตรา (3) ของมาตรานี้ กับอนุมาตรา (1) ในกรณีที่แพทย์ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรม ซึ่งเป็นผู้กระทำแท้งมีความเห็นโดยสุจริตว่าหญิงตั้งครรภ์นั้นต้องได้รับการทำแท้งอย่างเร่งด่วนเพื่อช่วยชีวิตหญิงตั้งครรภ์ หรือป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับสุขภาพกายและสุขภาพจิตของหญิงตั้งครรภ์จนไม่สามารถรักษาให้หายได้ ในกรณีนี้ไม่จำเป็นต้องให้แพทย์ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรมสองคนให้ความเห็น

จากบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการทำแท้งของประเทศอังกฤษดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่ากฎหมายอังกฤษได้กำหนดเหตุยกเว้นความรับผิดชอบสำหรับความผิดฐานทำแท้งไว้ 2 กรณีดังนี้

1. กรณีทั่วไป

กรณีทั่วไปหญิงตั้งครรภ์ที่มีความประสงค์จะทำแท้ง จะสามารถทำแท้งได้โดยชอบด้วยกฎหมาย มีเงื่อนไขดังต่อไปนี้ ต้องมีอายุครรภ์ไม่เกินยี่สิบสี่สัปดาห์ โดยมีแพทย์ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรมสองคนลงความเห็นว่าการตั้งครรภ์นั้นถ้าปล่อยให้หญิงตั้งครรภ์ ตั้งครรภ์ต่อไปจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพกาย สุขภาพจิตของหญิงตั้งครรภ์ หรือเป็น

อันตรายต่อสุขภาพจิตของลูกคนอื่นๆในครอบครัวของหญิงตั้งครรภ์ หรือเพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดต่อสุขภาพกาย หรือสุขภาพจิตของหญิงตั้งครรภ์ หรือตรวจพบว่าทารกในครรภ์มีปัญหาสุขภาพหรือความพิการ โดยสถานที่ทำแท้งจะต้องเป็นโรงพยาบาลของรัฐ

2.กรณีเร่งด่วน

กรณีเร่งด่วนเพื่อช่วยชีวิตของหญิงตั้งครรภ์ หรือเพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดต่อสุขภาพกายหรือสุขภาพจิตของหญิงตั้งครรภ์ ไม่จำเป็นต้องให้แพทย์ลงความเห็นครบทั้งสองคนก็ได้

การที่กฎหมายทำแท้งของประเทศอังกฤษไม่เข้มงวดจนเกินไป ทั่วๆที่พลเมืองส่วนใหญ่ นับถือศาสนาคริสต์ ซึ่งหลักธรรมคำสอนของศาสนาคริสต์นั้น ห้ามทำแท้งโดยเด็ดขาด โดยกฎหมายทำแท้งของประเทศอังกฤษ (Abortion Act 1967) ได้บัญญัติการยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์ไว้ในมาตรา 1 ซึ่งเป็นข้อยกเว้นความรับผิดชอบนั้น เนื่องจาก ประเทศอังกฤษต้องการลดอัตราการเกิดของเด็กนอกกฎหมาย (Illegitimate birth) ลดอัตราเด็กที่เกิดโดยบิดา มารดาไม่พึงประสงค์ (Unwanted child) ลดอัตราการตายและพิการ (Mortality and morbidity) จากการทำแท้งของหมอเถื่อน เพื่อจำกัดหมอเถื่อนและเพื่อลดอัตราการเกิดของประชากร²⁰⁰

จะเห็นได้ว่ากฎหมายทำแท้งของประเทศฝรั่งเศส ประเทศเยอรมัน และประเทศอังกฤษ ดังที่กล่าวมาข้างต้น มีการบัญญัติข้อยกเว้นความรับผิดชอบในการทำแท้งโดยมีเหตุประกอบเพื่อการขอทำแท้งดังนี้

1.เหตุผลในทางการแพทย์

เหตุผลในทางการแพทย์ เป็นเหตุเกี่ยวกับสุขภาพของมารดา ซึ่งเป็น โรคทางกาย หรือโรคทางจิต หรือทั้งโรคทางกายและโรคทางจิต ซึ่งถ้าปล่อยให้หญิงนั้นตั้งครรภ์ต่อไปจะมีอันตรายต่อชีวิตได้ กฎหมายจึงอนุญาตให้ทำแท้งได้

2.เหตุผลทางพันธุกรรม

เหตุผลทางพันธุกรรม เป็นเหตุเกี่ยวกับสุขภาพหรือความพิการของทารกในครรภ์ กฎหมายอนุญาตให้ทำแท้งได้เพื่อควบคุมคุณภาพของประชากร ให้มีประชากรของประเทศเป็นประชากรที่มีคุณภาพ

3.เหตุผลทางศีลธรรมและจริยธรรม

เหตุผลทางศีลธรรมและจริยธรรม เป็นเหตุเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ที่เกิดจากการประพฤตินิโคศีลธรรมและจริยธรรม ได้แก่ กรณีการตั้งครรภ์จากการถูกข่มขืนกระทำชำเรา การตั้งครรภ์จาก

²⁰⁰ Chartman, R. *The Forum Guide to Sexual Problems*. Gerts : May Flower Book, 1975 p.38-40

เครือญาติที่สายโลหิตใกล้ชิด หรือบุคคลร่วมสายโลหิต เช่น บุตรสาวตั้งครรภ์จากการมีเพศสัมพันธ์กับบิดา มารดาตั้งครรภ์จากการมีเพศสัมพันธ์กับบุตรชาย พี่สาวตั้งครรภ์จากการมีเพศสัมพันธ์กับน้องชาย น้องสาวตั้งครรภ์จากการมีเพศสัมพันธ์กับพี่ชาย เป็นต้น

กฎหมายทำแท้งของประเทศฝรั่งเศส ประเทศเยอรมัน และประเทศอังกฤษ ซึ่งเป็นประเทศที่พลเมืองส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ ซึ่งในทฤษฎีของศาสนาคริสต์มองว่าการทำแท้งเป็นการฆ่ามนุษย์เป็นบาป จึงห้ามทำแท้งในทุกกรณี แต่กฎหมายทำแท้งของประเทศดังกล่าวยังบัญญัติข้อยกเว้นความรับผิดชอบให้หญิงตั้งครรภ์ที่ทารกในครรภ์มีปัญหาสุขภาพหรือความพิการสามารถทำแท้งได้ อาจเป็นเพราะการทำแท้งก็ไม่ได้เป็นการกระทำที่ผิด เนื่องจากการทำแท้งไม่ได้เป็นการทำลายชีวิตมนุษย์ เพราะทารกในครรภ์เป็นเพียงส่วนหนึ่งของร่างกายมารดา ไม่สามารถดำรงชีวิตได้โดยอิสระ ต้องอาศัยสารอาหารและน้ำจากร่างกายมารดา ซึ่งมารดามีสิทธิในร่างกายของตนเองที่จะให้ทารกในครรภ์อยู่ในร่างกายของตนเองหรือไม่ ทารกในครรภ์จึงยังไม่มีสภาพความเป็นมนุษย์ เมื่อการทำแท้งเป็นเพียงการจัดการกับส่วนหนึ่งของร่างกายของมารดา การทำแท้งจึงไม่ได้เป็นการฆ่ามนุษย์ การทำแท้งจึงไม่มีความผิดในแง่หลักศาสนา

นอกจากนี้รัฐธรรมนูญของประเทศในสหภาพยุโรป ได้แก่ ประเทศฝรั่งเศส ประเทศเยอรมัน และประเทศอังกฤษ ได้ประกาศให้ตัวอ่อนที่อยู่ในครรภ์มารดานั้นไม่ได้ถูกรับรองสิทธิในการเป็นมนุษย์ และศาลสิทธิมนุษยชนในยุโรปก็ไม่ได้ระบุว่าสิทธิการมีชีวิตเริ่มต้นเมื่อใด ดังนั้นประเทศในยุโรป เช่น ประเทศฝรั่งเศส จีประเทศเยอรมัน และประเทศอังกฤษจึงยึดตามหลักรัฐธรรมนูญที่ว่าทารกที่ยังอยู่ในครรภ์มารดาไม่ถือว่าได้รับสิทธิในการเป็นมนุษย์ การทำแท้งจึงไม่ผิดหลักศาสนา รวมทั้งรัฐบาลของประเทศดังกล่าวให้ความสนใจในเรื่องความปลอดภัยในชีวิตของหญิงตั้งครรภ์ที่ได้รับการทำแท้ง เป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายของรัฐในการรักษาพยาบาลหญิงตั้งครรภ์ที่ได้รับอันตรายจากการไปทำแท้งผิดกฎหมาย และยังเป็นการช่วยแก้ไขปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ สังคมการควบคุมจำนวนประชากร การรักษาคุณภาพของประชากร และการคำนึงถึงสิทธิในชีวิต การเป็นเจ้าของร่างกายของหญิงตั้งครรภ์

กฎหมายทำแท้งของประเทศฝรั่งเศส ประเทศเยอรมนี และประเทศอังกฤษ มีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย โดยเปลี่ยนแปลงไปในแนวทางที่เพิ่มข้อยกเว้นความรับผิดชอบให้มากขึ้นให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางการแพทย์ ซึ่งเป็นการแก้ไขกฎหมาย เพื่อให้กฎหมายสามารถใช้แก้ไขปัญหาในสถานการณ์ปัจจุบันของสังคมได้อย่างสัมฤทธิ์ผล กฎหมายจึงจะมีความศักดิ์สิทธิ์และสามารถใช้บังคับได้อย่างเต็มที่

4.สรุป

กฎหมายเกี่ยวกับการทำแท้งของหญิงตั้งครรภ์ที่ทารกในครรภ์มีปัญหาสุขภาพ หรือ ความพิการตามกฎหมายประเทศฝรั่งเศส ประเทศประเทศฝรั่งเศสได้บัญญัติข้อยกเว้นความรับผิดชอบของการทำแท้งไว้ 2 กรณี คือ กรณีทั่วไปเป็นกรณีที่หญิงตั้งครรภ์ที่มีความประสงค์จะทำแท้งด้วยเหตุผลใดๆก็ตาม โดยหญิงตั้งครรภ์ต้องมีอายุครรภ์ไม่เกินสิบสองสัปดาห์ ได้ผ่านการรับคำปรึกษาจากแพทย์ผู้ที่จะกระทำแท้งถึงวิธีการทำแท้ง ผ่านการรับคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผนครอบครัวก่อนและหลังการทำแท้ง ซึ่งผู้กระทำแท้งต้องเป็นแพทย์และกระทำในสถานพยาบาลของรัฐ และกรณีทางการแพทย์เป็นกรณีที่การตั้งครรภ์นั้นจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพกายหรือสุขภาพจิตของหญิงตั้งครรภ์ หรือทารกในครรภ์มีปัญหาสุขภาพหรือความพิการ โดยหญิงตั้งครรภ์ที่มีความประสงค์จะทำแท้งจะต้องร้องขอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาคำร้องขอการทำแท้งของหญิงตั้งครรภ์ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีทั้งหมดอย่างน้อยสี่คน แต่ในกรณีที่จำเป็นต้องทำแท้งให้แก่หญิงตั้งครรภ์อย่างเร่งด่วน ผู้ที่พิจารณาคำร้องขอการทำแท้งของหญิงตั้งครรภ์อาจมีจำนวนน้อยกว่าสี่คนก็ได้ ซึ่งผู้กระทำแท้งต้องเป็นแพทย์และกระทำในสถานพยาบาลของรัฐ กฎหมายเกี่ยวกับการทำแท้งของหญิงตั้งครรภ์ที่ทารกในครรภ์มีปัญหาสุขภาพ หรือความพิการตามกฎหมายประเทศเยอรมนีได้กำหนดข้อยกเว้นความรับผิดชอบสำหรับความผิดฐานทำแท้งไว้ 3 กรณี คือ กรณีทั่วไปเป็นกรณีที่หญิงตั้งครรภ์มีความประสงค์จะทำแท้งด้วยเหตุผลใดๆก็ตาม โดยหญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุครรภ์ไม่เกินสิบสองสัปดาห์ ต้องผ่านการรับคำปรึกษาจากแพทย์ผู้ที่ไม่ใช่ผู้กระทำแท้งก่อนวันทำแท้งอย่างน้อยสามวัน และต้องมีใบรับรองแพทย์ว่าได้ผ่านการรับคำปรึกษาจากแพทย์แล้วมายืนยันต่อแพทย์ผู้ที่จะกระทำแท้ง ผู้กระทำแท้งต้องเป็นแพทย์ กรณีทางการแพทย์เป็นกรณีที่การตั้งครรภ์ครั้งนี้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตของหญิงตั้งครรภ์ โดยหญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุครรภ์ไม่เกินสิบสองสัปดาห์ ต้องผ่านการรับคำปรึกษาจากแพทย์ผู้ที่ไม่ใช่ผู้กระทำแท้งก่อนวันทำแท้งอย่างน้อยสามวัน และต้องมีใบรับรองแพทย์ว่าได้ผ่านการรับคำปรึกษาจากแพทย์แล้วมายืนยันต่อแพทย์ผู้ที่จะกระทำแท้ง ผู้กระทำแท้งต้องเป็นแพทย์ และกรณีทางกฎหมาย ซึ่งมี 2 กรณี ได้แก่ เป็นกรณีที่การตั้งครรภ์เกิดขึ้นเนื่องจากการกระทำความผิดอาญา ได้แก่ การถูกล่วง ประทุษร้าย ข่มขืนกระทำชำเรา โดยหญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุครรภ์ไม่เกินสิบสองสัปดาห์ ต้องผ่านการรับคำปรึกษาจากแพทย์ผู้ที่ไม่ใช่ผู้กระทำแท้งก่อนวันทำแท้งอย่างน้อยสามวัน และต้องมีใบรับรองแพทย์ว่าได้ผ่านการรับคำปรึกษาจากแพทย์แล้วมายืนยันต่อแพทย์ผู้ที่จะกระทำแท้ง ผู้กระทำแท้งต้องเป็นแพทย์ หรือเป็นกรณีที่หญิงตั้งครรภ์อยู่ในภาวะที่มีความทุกข์อย่างแสนสาหัส โดยหญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุครรภ์ไม่เกินสิบสองสัปดาห์ ต้องผ่านการรับคำปรึกษาจากแพทย์ผู้ที่ไม่ใช่ผู้กระทำแท้งก่อนวันทำแท้งอย่างน้อยสามวัน

และต้องมีใบรับรองแพทย์ว่าได้ผ่านการรับคำปรึกษาจากแพทย์แล้วมายืนยันต่อแพทย์ผู้ที่จะทำ
แท้ง ผู้กระทำแท้งต้องเป็นแพทย์ และต้องร้องขอต่อศาล เมื่อศาลมีคำพิพากษาให้ทำแท้งได้ หญิง
ตั้งครรภ์จึงสามารถทำแท้งได้ ส่วนกฎหมายเกี่ยวกับการทำแท้งของหญิงตั้งครรภ์ที่ทารกในครรภ์มี
ปัญหาสุขภาพ หรือความพิการตามกฎหมายประเทศอังกฤษ ได้บัญญัติข้อยกเว้นความรับผิดชอบของการ
ทำแท้งไว้ 2 กรณี คือ กรณีทั่วไป เป็นหญิงตั้งครรภ์ที่มีความประสงค์จะทำแท้ง จะสามารถทำแท้ง
ได้โดยชอบด้วยกฎหมาย มีเงื่อนไขดังต่อไปนี้ ต้องมีอายุครรภ์ไม่เกินยี่สิบสี่สัปดาห์ โดยมีแพทย์ที่
ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรมสองคนลงความเห็นว่าการตั้งครรภ์นั้นถ้าปล่อยให้หญิง
ตั้งครรภ์ ตั้งครรภ์ต่อไปจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพกาย สุขภาพจิตของหญิงตั้งครรภ์ หรือเป็น
อันตรายต่อสุขภาพจิตของลูกคนอื่นๆในครอบครัวของหญิงตั้งครรภ์ หรือเพื่อป้องกันอันตรายที่จะ
เกิดต่อสุขภาพกาย หรือสุขภาพจิตของหญิงตั้งครรภ์ หรือตรวจพบว่าทารกในครรภ์มีปัญหาสุขภาพ
หรือความพิการ โดยสถานที่ทำแท้งจะต้องเป็นโรงพยาบาลของรัฐ และกรณีเร่งด่วน เป็นกรณีเพื่อ
ช่วยชีวิตของหญิงตั้งครรภ์ หรือเพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดต่อสุขภาพกายหรือสุขภาพจิตของหญิง
ตั้งครรภ์ ไม่จำเป็นต้องให้แพทย์ลงความเห็นครบทั้งสองคนก็ได้ จึงแสดงให้เห็นว่ากฎหมาย
เกี่ยวกับการทำแท้งของหญิงตั้งครรภ์ที่ทารกในครรภ์มีปัญหาสุขภาพ หรือความพิการตามกฎหมาย
ประเทศฝรั่งเศส ประเทศเยอรมนีและประเทศอังกฤษ มีข้อยกเว้นความรับผิดชอบที่คล้ายกันคือ หญิง
ตั้งครรภ์ที่ทารกในครรภ์มีปัญหาสุขภาพหรือความพิการสามารถทำแท้งได้ โดยอายุครรภ์อยู่ในช่วง
12-24 สัปดาห์ และผ่านการรับคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้กระทำเป็นแพทย์ที่ได้รับใบอนุญาต
ประกอบวิชาชีพเวชกรรม และกระทำภายในสถานพยาบาลของรัฐ

